



ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН Дослідна станція Інституту агроєкології і природокористування НААНУ

— науково-дослідна установа, що займається науково-практичним забезпеченням сировинної бази **лікарських рослин України**. Засн. 1916 Лубен. товариством с. господарства як Лубен. дослідна станція по культурі лікар. рослин Полтав. губерні. земел. відділу. 1925 з метою розширення тер. для проведення дослідж. Станцію переведено до колиш. маєтку І. Леонтовича у с. Березоточа (нині Лубен. р-ну), де розташ. і нині. 1929–31 — Укр. станція лікар. та ефіроолій. культур Наркомзему УСРР, 1932–34 підпорядковувалася Всесоюз. інституту лікар. і ароматич. рослин; 1934–92 — Укр. зонал. дослідна станція ВНДІ лікар. рослин; від 1992 — Інститут лікар. рослин УААН; від 2014 — сучасна назва. У структурі — 5 відділів: екології, технологій вирощування лікар. рослин, селекції та насінництва, фармакогнозії та інновац. діяльності, наук.-вироб. досліджень. На базі Станції діє шкіл. наук. товариство «Паросток». Працюють понад 50 співроб., зокрема 3 канд. н. Серед відомих учених — **Д. Івашин**, П. Перепічко, О. Тараніч, Т. Чубарова. Наукові дослідження: пошук нових лікар. рослин у флорі України, вивчення ресурс. потенціалу дикорослих видів, обґрунтування режимів їхньої рац. експлуатації, методів збагачення генофонду рослин. ресурсів України за рахунок інтродукції закордон. та рідкіс. і зникаючих видів абориген. флори; розроблення технол. прийомів вирощування та збирання лікар. рослин. сировини; встановлення видового складу шкідливих організмів у посівах лікар. рослин, обґрунтування ефектив. засобів захисту від осн. шкідників і хвороб; виведення високопродуктив. сортів і популяцій лікар. рослин із підвищеним вмістом діючих речовин. Співроб. установи визначили місця зростання бл. 50-ти видів лікар. рослин, для 10-ти рідкіс. і зникаючих видів створили заказники; інтродукували бл. 120-ти видів; зібрали унікал. гербарій (бл. 20 тис. арк., 1,5 тис. лікар. і

супут. їм видів рослин); розробили технол. карти з вирощування бл. 90-ти видів лікар. рослин в умовах України і Молдови, системи застосування добрив для 50-ти культур. У колекцій. розсаднику пл. 1,6 га зростають бл. 400 видів рослин, використовуваних в офіц. і нар. медицині. Станція має унікал. колекцію вихід. селекц. матеріалу 8-ми осн. лікар. рослин. Виведено 45 сортів і 27 покращених популяцій різних видів лікар. рослин. До Реєстру сортів рослин України 2014 занесено 26 сортів, створ. співроб. Станції (ромашка лікарська Перлина Лісо-степу, шавлія лікарська Шанс, м'ята перцева Чорноли-ста, Лідія, Лубенчанка, ехінацея пурпурова Чарівниця та ін.). У співавт. з ін. установами розроблено машини для збирання суцвіть (РМ-1,4; НКУС-2,8; СРМ-1; СРМ-2), для викопування кореневищ валеріани (ВК-0,3М) і коренів рослин, які глибоко залягають (МВК-1, 4-1; МВК-1, 4-2), для зараження жита ріжками (МЗС-3,6), для збирання ріжків жита, для сортування суцвіть машин. збирання (СРС-1); лінії для миття коренів лікар. рослин, для отримання соку подорожника. Перший дир. — **П. Гавсевич**, нині — О. Устименко (від 2012).

Рекомендована література

1. Львов М. О. Лубенська дослідна станція для культури лікарських рослин // Продуктивні сили України. 1929. № 2;
2. Глущенко Л. А., Кривуненко В. П. Дослідній станції лікарських рослин Української академії аграрних наук – 90 років! // Вісн. Полтав. аграр. академії. 2007. № 1;
3. Глущенко Л. А., Сивоглаз Л. М., Карпенко Л. В. Дослідна станція лікарських рослин – від створення до сьогодення // Лікар. рослини: традиції та перспективи дослідж.: Мат. 2-ї Міжнар. наук. конф. (4–5 черв. 2014, Березоточа). Березоточа, 2014.

Л. А. Глущенко

Бібліографічний опис:

Лікарських рослин Дослідна станція Інституту агроєкології і природокористування НААНУ / Л. А. Глущенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-55466>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).